

IZMEĐU SPOLOVA I STVARNOSTI

Ljudska prava i interspolne osobe

Predstavljanje publikacije i diskusija

Sarajevo, 9. novembar 2016.

Networks, Skenderpašina 1

14:00 sati

Binarne klasifikacije spola i roda sveprisutne su u našem društvu i utiču na to kako razmatramo svijet oko nas. Kada nova beba dođe na svijet, uvijek se postavlja isto pitanje: „Da li je dječak, ili je djevojčica?“ Ovo pitanje ukazuje nam na to do koje su mjere spolne i rodne podjele važne u društvu, ali ukazuje i na binarnost same kategorizacije ljudskog spola. Ovakav pristup uzrokuje ozbiljna kršenja ljudskih prava osoba koje se ne uklapaju u potpunosti u te dvije kategorije spola, mušku i žensku, među njima su interspolne osobe posebno ranjive.

Interspolne osobe po rođenju mogu imati drugačiji broj spolnih hromozoma, nizove hromozoma, različite reakcije tkiva na spolne hormone, ili različitu hormonalnu ravnotežu. Kod nekih osoba nije moguće jasno utvrditi da li su genitalije muške ili ženske, te je iz toga jasno po rođenju da se radi o interspolnoj osobi. Međutim, u drugim slučajevima, da je osoba interspolna, otkrije se tokom njenog života, u pubertetu, ili čak i kasnije. Interspolne osobe bivaju podvrgnute medicinskim i hirurškim zahvatima, a sve sa ciljem da se njihov fizički izgled uskladi sa nametnutim binarnim normama. Ove medicinske intervencije se vrše najčešće u veoma ranoj dobi, u dogovoru sa roditeljima, bez da su o njima interspolne osobe konsultovane, ili informisane.

Nevidljivost interspolnih osoba u društvu je ozbiljan problem. Njihovo životno iskustvo nerijetko je pokriveno velom tajnovitosti i stida, u većini slučajeva interspolne osobe nisu ni svjesne operacija, ili tretmana izvršenim nad njima u ranom djetinjstvu. Društvo još uvijek nema razvijenu svijest o postojanju interspolnih osoba, ova tema nije predmet javnog diskursa, što mnogo utiče na dobrobit interspolnih osoba.

Ova publikacija, koja je prevod prevod publikacije Komesara za ljudska prava Vijeća Evrope, poziva zemlje članice da ukinu medicinski nepotreban tretman „normalizacije“ interspolnih osoba, kada se isti provodi ili propisuje bez slobodnog i potpunog pristanka interspolne osobe te predstavlja moguće naredne korake u smislu zaštite interspolnih osoba od diskriminacije, načine adekvatnog priznavanja njihovog spola u zvaničnim dokumentima i pristupa pravdi.

Prava interpolnih osoba su tek nedavno priznata kroz zakonodavstvo Bosne i Hercegovine uvođenjem općenite zabrane diskriminacije na osnovu spolnih karaktersitika, međutim, problemima sa kojima se interpolne osobe suočavaju od rođenja pa nadalje nije posvećeno dovoljno pažnje, niti postoje relevantni podaci i istraživanja.

Ovim događajem, koji se organizira povodom Dana sjećanje na interpolne osobe (8. novembar), prvi put u Bosni i Hercegovini pitanje interpolnosti stavlja se u javni diskurs. Krajnje je vrijeme da interpolne osobe prestanu biti nevidljive te da žive slobodno, bez okova predrasuda i diskriminacije, da same donose odluku o svom tijelu i postanu punopravni_e članovi_ce našeg društva.

Dnevni red:

14:00-14:15	Obraćanje za medije
14:15-14:30	Registracija učesnika_ca
14:30-14:50	Vladana Vasić, Sarajevski otvoreni centar, Menadžerica zagovaranja
14:50-15:25	Kristian Ranđelović, Gayten LGBT, Trans-aktivista/Koordinator programa
15:25-15:50	Ljiljana Šantić, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, Stručna savjetnica
15:50 – 16:30	Diskusija
16:30	Osvježenje

Moderira: Slobodanka Dekić, Mediacentar